

SLOVENSKI GOSPODAR

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izbija vsak četrtak in velja s politično vredno in v Mariboru s političnim za čim na celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrta leta 1 K. Vrednina na Koroško 6 K, na drugo avstrijsko deželo 6 K. Njega bodo nam poslali plačati na leto samo 3 K. Narodna se politika na: Upravišče „Slovenskega Gospodara“ v Mariboru. — List se dopolnjuje do odgovorov. — Delavski „Kotliškoga tiskovnega društva“ delavski list brez posebne naročnine. — Pozornost listi stanejo 10 vin. — Uradništvo: Koroška cesta št. 8. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravišče Koroška cesta št. 8, sprejema naročila, izdane in reklamacije. — Za izdane se plačuje od enostopenjskega pretirane za celotni 15 vin, za dvoletni 25 vin, za triletni 35 vin. Za vsakratno oglasno primerno popust. Izdane se sprejemajo do sreda zjutraj. — Koroška deželna se politika prava.

Vesele božične praznike in srečno novo leto zeli vsem svojim naročnikom, sodelavnikom in somisljenikom
uredništvo.

Za naš list!

Zopet je prišel čas, da se obnavlja naročnina na liste. Ne dvomimo, da se bodo vsi naši stari naročniki zopet uvrstili med naročnike. Veže nas trdna vez sorodnega mišljenja in srčnega prijateljstva.

Upamo pa, da letos dobimo tudi mnogo novih naročnikov. V hudem boju smo pokazali, da se zavedamo svoje dolžnosti kot kmečki, slovenski in katoliški list. Vse, kar sovražni kmeta, Slovenca in vernega katolika, navalilo je letos na nas, da bi nas podrlo. Zasmehovanje, laži in obrekovanje je letelo na nas trumoma od nasprotnih strani. Toda stali smo trdno in odbijali strupene napade. Za to pa smo tudi dobivali vedno novih prijateljev in med starimi prijatelji je postajala prijateljska vez trdnejša.

Zdaj ob novem letu upamo zopet mnogo novih naročnikov. Vse kar čuti narodno, komur je sveto versko prepričanje, in kdor ljubi in časti kmečki stan, vse bo se našlo tudi v novem letu v našem taboru. Ozkeje hočemo v bodoče še skleniti naše vrste, da se tem lažje branimo nasprotnikov, in da v svojem strmljenju hitreje napredujemo.

Agitacijo za naš list pa moramo dobro organizirati. Določimo en dan, kojega se bo po celem Štajerskem vršila agitacija za naš list. Tako delajo socialdemokrati, tako delajo krščanski socialci, in mi kot kmečka stranka ne smemo zaostati. Uspehi take agitacije so velikanski!

Praznik Sv. treh kraljev dne 6. januarja naj bo kmečki praznik, kojega dne bodo vsi prijatelji kmečkega stanu zastavili agitacijo za svoj kmečki list, za „Slovenski Gospodar.“ Brez strahu hočemo ta dan hiteti od hiše do hiše ter nabirati naročnikov! Možje, mladeniči, žene in dekleta, ta dan posvetite agitaciji za krščanski, slovenski in kmečki list!

Bralna in izobraževalna društva, tudi vi storite uslugo, svojemu glasilu ter podpirajte najkrepkeje agitacijo za naš list.

Dne 6. januarja na delo za naš list!

Podlistek.

Kako sta si Janez in Barbka voščila novo leto?

Prevel C. M. G.

„Janez, kaj dobim, če ti voščim prej novo leto, ko ti meni?“ je vprašala Bodinova Barbka na starega leta dan svojega moža.

„Ne vem še,“ ji odgovori previdno Janez, „a kaj mi pa ti daš, če ti jaz voščim prej, ko ti meni?“

Barbka pa, ki je vedela kako rad in kako trdno spi njen mož, je bila prepričana, da bo urnejša; da bi torej svojega moža še bolj navdušila, pravi brez pomisleka: Kupim ti ono krasno izdelano pipo s srebrnim pokrivalom, ki ti je zadnjič pri trgovcu tako tlopadla.“

Janeza je ta velikodušnost ljube ženice tako ganila, da je takoj slovesno izrekel svojo obljubo: „Če me prehitiš s svojim voščilom, dobiš tisto krasno jopico, ki si jo že tako dolgo želiš.“

„Dobro“, pravi Barbka in veselo ji smeji z obraza.

„Dobro,“ ponovi slovesno Janez.

Potem sta šla oba po svojih opravilih. Ko sta se čez dan srečala, smejala sta se nagajivo drug drugemu. Vsak si je namreč izmislil na tistem zvijačo, s katero bi prekanil drugega.

Barbka je vedela natanko, da jo bo vzbudil po noči Slavko, ki je začel redno vsako noč ob dvanajstih svojo muziko. Tedaj bo pa porinila kazalec na veliki

Državni zbor.

V sredo se je začela razprava o začasnem proračunu. Zapisanih je 36 govornikov. Čudno se je vsem zdelo, da je jugoslovanski klub svoje govornike dal vpisati za proračun, torej za vlado, in da je njihov prvi govornik slovenski liberallec Hribar izjavil, da bo celi klub glasoval za začasni proračun. Prišli so torej iz obstrukcije srečno v vladno ladijo. V teku dobrega meseca je jugoslovanski klub pod Plojevim vodstvom — načelnik Ivčević te politike ni odobral — igral zelo žalostno ulogo. Najprej je sklenil obstrukcijo proti nagodbi. Ker za to nima moči, ostal je samo v opoziciji. Potem je vlada pokazala svojo nevoljo nad to politiko. Hitro je Ploj utihnil v odseku, kmalu ga ni bilo več k sejam in pri glasovanju o nujnosti je zaradi „nujnih“ zadev manjkal. Takoj po nagodbi pa se je klub odločil zopet glasovati za vlado. Dosledna politika to ni bila in voditelju te politike ni prinesla slave, ampak zasmeh. V imenu Slovenskega kluba je govoril kot prvi govornik zastopnik koroških Slovencev Grafenauer. V izrazitih besedah je opisoval, koliko imajo trpeti koroški Slovenci od vlade, ki se je dala popolnoma ujeti od nemškonalne stranke. Ko je opisoval žalostne šolske razmere, je prišlo do hudih besednih spopadov med slovenskimi štajerskimi poslanci (dr. Benkovič, dr. Korošec) in nemškimi koroškimi poslanci (Nagele, Kirchmayer). Nagele: „Saj koroški Slovenci sami nočejo slovenskih šol!“ Dr. Korošec: „Poučite jih, da se morajo na podlagi materinega jezika izobraževati!“ Nagele: „Koroški Slovenci so proti takim zahtevam.“ Dr. Benkovič: „Samo tisti, katere ste nahujskali.“ Govor Grafenauer je naredil zelo dober utis in se je kmalu na to skliceval na njegov govor odlični češki poslanec dr. Herold.

Slovenski klub je imel v petek sejo, v kateri so se odločili govorniki za naslednje razprave v zbornici: o sladkornem zakonu poslanec Pišek, o trgovinskih pogodbah poslanec Povše in o konzularni sodnosti poslanec Fon. Toda malo verjetno je, da pridejo do besede, ker zbornica hoče na božične počitnice in noče več mnogo govornikov poslušati.

Že zadnjič smo omenili, da dr. Benkovič ni bil hudo ranjen. Toda majhna rana še ni zacelila in g. poslanec še mora nositi obliž.

stenski uri za kakih deset minut nazaj. — Janez si je pa iztuhtal še bolj kunsno.

Ko se je razšla po večerni molitvi družina, sta šla spat tudi Janez in Barbka. Janez je trdno sklenil, da nikakor ne sme zaspati pred polnočjo, ker drugače izgubi stavo. Dobro je namreč poznal svojo lastno naravo: če je enkrat zaspal, bi lahko kdo pri njegovih ušesih streljal z možnarjem, pa bi se še ne prebudil. Barbka pa je zaspala brez skrbi, saj se je lahko z gotovostjo zanesla na svoj živi budičnik v zibelki.

Okoli pol enajstih se je Janez odpravil, da bi izvršil svoj dobro premišljen načrt. On je seveda tudi dobro vedel, da je njegova stava še vedno zelo negotova. Imela je namreč naša Barbka neznansko hiter jezik; ko je komaj izgovoril Janez ime enega svetnika je rekla Barbka že desetkrat: „Prosi za nas“; in ko bi Janez s svojim težkim jezikom izrekel besedico: „Želim . . .“, bi mu prebrbljala Barbka že celo novoletno pesmico; zategadelj je Janez sklenil, da se mora kam skriti in iz skrivališča iznenaditi Barbko s svojim voščilom, če hoče dobiti stavo.

Ko se je Janez prepričal, da Barbka trdno spi, stopi previdno iz postelje, vzame svojo obleko in beži tiho v kuhinjo. Tam se preobleče, privleče potem iz kamre kratko lestvico in jo postavi v kuhinji kolikor mogoče tiho pod dimnik. V dimniku so bili pol metra nad ognjiščem vzdani trije močni železni klini, na katere so obešali meso, da bi se okadilo. Na nje Janez zleze, se vsede na dva klina, potegne lestvico za seboj in jo položi na tretji klin. Tukaj je torej Janez sklenil počakati jutra. Ko bi potem prišla zjutraj Barbka kuhat kave, iznenadil bi jo z dimnika s svojo častitko.

Ura bije dvanajst. Kmalu potem se oglasi precej

Za železnico Purkla—Sv. Lenart—Ptuj—Rogačec—Brežice so poslanci Kmečke zveze Roškar, dr. Korošec in dr. Benkovič dne 19. t. m. vložili predlog z zahtevo, da c. kr. vlada v najkrajšem času predloži zakon za izvršitev te ne samo za Štajersko, temveč za celo državo prepotrebne železnice. Ta predlog se je izročil železniškemu odseku. Zahtevana železnica bo dalekosežnega pomena, ker bo ta proga najkrajša in tudi najcenejša za izvažanje vsakovrstnih pridelkov ne samo na Dunaj, temveč tudi v tuje, severne in južne dežele. Ceno izvažanje v velika mesta in industrijske kraje je važen pogoj za doseg primernih cen kmetijskim pridelkom, od katerih je odvisen obstoj kmečkega stanu. Samo ob sebi je umevno, da bo ta železnica za vse druge stanove enake ali še večje vrednosti.

V petek se je nadaljevala razprava o začasnem proračunu. Seja je trajala do 1. ure v soboto zjutraj, da so mogli priti vsi naznanjeni govorniki do besede. Govoril je tudi poslanec S. L. S. na Kranjskem dr. Žitnik.

V soboto sta vstala kar dva nemška govornika, poslanec pivovarnar Nagele in vseučilišni profesor Waldner, ter sta skušala pobiti govornika Grafenauerja, kar pa se jima ni posrečilo. — Nato se je nadaljevala razprava o začasnem proračunu, ki je bil slednji sprejet. Temu je sledila razprava o znižanju sladkornega davka. Zaradi pomanjkanja časa je govorilo k tej predlogi samo pet govornikov, narkar je bila postava zaradi znižanja sladkornega davka sprejeta.

Prihodnja seja bo bržkone v januarju.

Politični ogled.

— Cesar je dne 21. t. m. prvič zapustil grad Šenbrun in se podal v dvorni grad v mestu, da sprejme delegate obeh državnih polovic. Ob cesti, po kateri se je peljal cesar v odprtem vozu, so bile vse hiše z zastavami in zelenjem okinčane. Ob cesti so stala društva z godbami in na stotisoče občinstva, ki je burno pozdravljalo cesarja. Pri vходу v grad je pozdravil vladarja dunajski občinski svet, na čelu mu župan dr. Lueger, ki je v prisrčnih be-

glasno in proseče mali Slavko. Janez sliši nekak šum. V kratkem je otrok tiho; toda zatajeni koraki in sobi postajajo vedno glasnejši. Kmalu pride Barbka v vežo, kakor da bi tam kaj iskala, potem pa odide zopet v sobo. Čez nekoliko časa zopet pristopica Barbka s svojimi copatami v kuhinjo in sveti po vseh kotih.

„Kje pa je sedaj ta presneti Janez?“ se glasno jezi. Janez pa se komaj vzdrži smeja. Zopet gre Barbka v sobo, toda kmalu leti nazaj v kuhinjo.

„Ne vem, kako čudno spanje imam prav za prav nočjo“, jo sliši Janez mrmrati, Janez tiči gotovo v kaki luknji, in če ne ostanem po koncu, zgubim stavo . . . Si moram le skuhati nekaj kave, da ne zaspim.“

Ko je Janez to slišal, mu je začelo biti vroče; toda kmalu se je pomiril, ker je bil hud kadilec, si je upal ta mali dim že prenesti. A zgodilo se je drugače. V začetku, ko je naredila Barbka ogenj, se je vzdigal čisto tenek dim skozi dimnik; po kakih desetih minutah pa se je začel valiti v gostih kolobarjih skozi luknjo. Janez se je potil, da je kar voda tekla po njem; z največjim naporom se je vzdržal kihanja; Konečno pa ni bilo več mogoče. Močno kihne: „Hče!“

„Vsi svetniki božji!“ zakriči žena spodaj.

Toda zopet se glasi zaporedoma: „Hče! Hče! Hče!“ in med tem pade z groznim ropotom lestva na tla.

„Jezus, Marija in Jožef!“ zakriči Barbka: „Tatovi! Morilci!“ In takoj hiti buditi hlapce in zakriči: „Tone! Franc! Blaž!“ — hitro pojdite! Roparji so tu — tatovi!“

Hlapci so ravno na pol oblečeni prišli z gospodinjo v kuhinjo; vsi so bili oboroženi z vilami, krampi itd., kar stopi Janez, ki se ni mogel več vzdržati v